

bě zvláštní místo — nevystupují tu žádní nad-
lidé, žádné symbolické postavy středověké
mytologie, ale lidé prostí z masa a krve se
svými radostmi a starostmi. A přece, proti pů-
vodnímu skladatelskému záměru, zde najdeme
nový, vážný tón. Je to obhajoba svobodné
tvůrčí osobnosti proti proudům umění omezu-
jícím. Podstupuje-li v opeře mladý rytíř Wal-
ter umělecký zápas o milovanou Evičku a je-li
odmítnut závistivým soudcem, vidí v tom Wag-
ner obraz svého vlastního osudu. Dopadne-li
nakonec všechno dobře zásluhou skutečného
mistra — Hanse Sachse, je to výraz Wagnero-
va přesvědčení, že právě umění musí vždycky
zvítězit. Předehra k opeře pracuje s řadou mo-
tivů, z nichž hlavní roli mají čtyři motivické
útvary. Úvodní slavnostní hymnická myšlen-
ka představuje kladnou snahu společenství
mistrů pěvců. Druhá myšlenka zosobňuje prav-
du a citovou čistotu. Fanfárový motiv zobra-
zuje vlastní slávu pěveckou a umělecké mís-
trovství. Konečně je tu zpracován motiv mís-
trovské písně Waltera Stolzinga. Do variant a
vzrušených vln zazní v pozounech základní
motiv, který také apotheosou mistrovství ce-
lou předehru končí.

Bohumír Samek

Upozornění předplatitelům

Dne 9. 12. 1965 je poslední abonentní kon-
cert, kterým je recital sovětského houslisty A.
Markova. Po tomto koncertu uschovají legiti-
mace. Dne 14. prosince 1965 v 18.30 hodin
je přímý přenos plzeňského rozhlasového or-
chestru ze ZK stavbařů. Na pořadu je:

W. A. Mozart — Pražská symfonie, Haendel
— Koncert pro dvě violoncella a orchestr,
Hindemith — Koncert pro dechový kvartet,
harfu a orchestr, Beethoven — 4. klavírní kon-
cert.

Sólisty tohoto koncertu jsou Ivan Moravec,
Josef Chuchro, Saša Večtomov, Marie Zachová
a členové Českého dechového kvinteta. Upo-
zorňujeme, že vstup je zdarma, ale pouze na
abonentní legitimace koncertů Parku kultury
a oddechu v Plzni.

IV. abonentní koncert podzimní sezóny 1965

Čtvrtek 25. 11. 1965 v 19.30 hodin
ZK stavbařů

Pořádá Park kultury a oddechu v Plzni

CARL MARIA WEBER:

Čarostřelec — předehra

GERHARD ROSENFELD:

Koncert pro housle a orchestr

Sostenuto. Allegro molto

Adagio

Allegro. Sostenuto

* Přestávka

JOHANNES BRAHMS:

III. symfonie F dur, op. 90

Allegro con brio

Andante

Poco allegretto

Allegro. Un poco sostenuto

RICHARD WAGNER:

Mistři pěvci norimberští — předehra

DRÁŽDANSKÁ FILHARMONIE

Sólista: GUSTAV SCHMAHL — housle

Dirigent: HORST FÖRSTER

Dráždanská filharmonie byla založena v roce 1870. Po druhé světové válce vystupovala téměř ve všech evropských zemích i v Čínské lidové republice. Toto poválečné období je spojeno se jménem prof. Heinze Bongartze, který v čele souboru stál sedmáct let. Loňského roku převzal jeho funkci prof. Horst Förster, šéf orchestru v Halle n. S. Je nositelem Vlasteneckého řádu za zásluhy a Händelovy ceny. Gustav Schmahl je laureátem hudební soutěže v Bukurešti, nositelem umělecké ceny NDR. Od roku 1953 se stal koncertním mistrem symfonického orchestru berlínského rozhlasu, podnikl četná koncertní turné do řady evropských zemí i na Blízký východ.

Jméno Carl Maria Webera (1786 až 1826) je nerozlučně spojeno s jeho nejslavnější operou Čarostřelec. Toto dílo se stalo pojmem raného německého romantismu, je živým příkladem romantického uvolnění přísných forem odklonem od střízlivého, chladného rozumu do hlubin lidského srdce, lidského citu, obohacení melodií i harmonie, která se stává důležitým výrazovým prostředkem. Je příkladem romantického horování pro přírodu, její tajemnost a kouzlo, příkladem prudkého pronikání lidového žití do tematiky i hudebního vyjádření. Předehra k operě je symfonickým vyjádřením obsahu celé opery. Úvod předehry líčí baladickou náladu lesa, tísnivý, tajemný motiv Samielův a prosebný motiv nešťastného M... jsou téma... dramatického konfliktu, hlavní allegrový motiv je temným obrazem hrůz Vlčí sluje. Sólo klarinetu ohlásí melodii Agátina zpěvu, která v triumfálním C dur ukončuje dílo tak radostně, jako vítězstvím dobra nad zlem končí celá Weberova opera.

Gerhard Rosenfeld (nar. 1931) se věnoval hudbě až po dokončení základního školního vzdělání. Nejprve to bylo studium klavírní hry, později hudební věda na Humboldtově universitě v Berlíně. Kompozici začal

studovat v roce 1953 ve třídě Rudolfa Wagnera-Régenyho na Vysoké hudební škole a ukončil u Hanse Eislera a Leo Spiese v mistrovské třídě Německé akademie umění. Nyní se Rosenfeld věnuje jednak kompozici, jednak lektorské činnosti v mezinárodní hudební knihovně v Berlíně. Z nejzávažnějších jeho skladeb uvádíme symfonickou orchestrální Trilogii, Variace na bretaňskou lidovou píseň, Divertimento pro komorní orchestr, smyčcový kvintet, sborové Ezopovy bajky aj. Koncert pro housle a orchestr vznikl v roce 1963 a je věnován Gustavu Schmahlovi.

III. symfonii Johanna Brahmsa (1833—1897) provedl poprvé 2. prosince 1883 ve Vídni Hans Richter. Tenkrát byla nazvána „nejbrahmsovatejším“ jeho dílem — v dobrém smyslu kruhem přátel, ve špatném těmi, kdo nepochopili. Těm, kteří skladateli odpírali všechno talent, patřila slova Brahmsova přítele, chirurga Billrotha: „Brahms je pro jedno-duchého posluchače příliš mocný, bohatý, niterný.“ V díle se střídá určitá drsnost a meditativnost s utěšenou zpěvností, blízké lidové písni. Vzdorné, hlavní téma I. věty je postaveno na sledu tónů f — as — f. Podle některých informací je to záměrně vybudovaná varianta hudebního hesla mladého Brahmsa f — a — e (frei, aber einsam). Způsob schumannovských kryptogramů měl snad tedy vliv na téma tohoto díla. Protipólem tohoto tématu vzdoru je milostný motiv, upomínající na výrazový okruh autorových „Liebesliederwalzer“. Klidné, pastorální andante vystřídá III. věta, vzniklá prý z náčrtků scénické hudby ke Goethovu Faustovi. Taneční nálada s chvějivou melancholií upoutá zřejmou příbuzností s hudbou Dvořákovou. Velkolepé finále projde podivuhodným zdrojem od dusné a útočné nálačky úvodu až k pozvolnému vyjasnění a vítěznému klidu.

V roce 1867 dokončuje ve Švýcarsku Richard Wagner (1813—1883) operu Mistři pěvci norimberští. Má ve skladatelově tvor-